

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1995-1996

21 MAART 1996

Wetsvoorstel tot opheffing van artikel 413 van het Strafwetboek

(Ingediend door de heer Coveliers)

TOELICHTING

Het Strafwetboek voorzag in 1867 een verschoningsgraad voor de bedrogen echtgenoot. Wanneer één van de echtgenoten zijn huwelijkspartner op heterdaad op overspel betrapt, dan zijn doodslag, verwondingen en slagen verschoonbaar onverschillig of deze gewelddaden toegebracht zijn aan de partner of aan de «medeplichtige».

Dit artikel prijkt nog steeds in het Strafwetboek. Overspel werd terecht gedecriminaliseerd door de wet van 20 mei 1987. Het artikel 413 is uit dien hoofde reeds verouderd, aangezien een medeplichtige aan overspel niet meer bestaat.

De filosofie achter artikel 413 van het Strafwetboek is duidelijk gebaseerd op de zogenaamde «bezitsliefde» waarbij de partner als een exclusief bezit wordt geschouwd: de huwelijkstrouw wordt als een hogere waarde ingeschat dan de fysieke integriteit van de persoon.

Het fysiek geweld wordt getolereerd omwille van een beweerde hogere waarde. Mede onder invloed van de mensenrechtenacties is het individuele recht op fysieke integriteit geëvolueerd tot een hogere waarde dan de huwelijkstrouw.

Men kan zelfs stellen dat een ieder het recht heeft om een relatie te verbreken, zij het dan dat men uiteraard de verantwoordelijkheden moet dragen die men zelf heeft gecreëerd.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1995-1996

21 MARS 1996

Proposition de loi abrogeant l'article 413 du Code pénal

(Déposée par M. Coveliers)

DÉVELOPPEMENTS

En 1867, le Code pénal a prévu une cause d'excuse en faveur de l'époux trompé. L'homicide, les blessures et les coups sont excusables, lorsque le crime ou le délit est commis par l'un des époux sur l'autre époux et son complice, à l'instant où il les surprend en flagrant délit d'adultère.

Cet article figure toujours dans le Code pénal. Or, l'adultère a été dépénalisé à juste titre par la loi du 20 mai 1987. La notion de complice d'adultère a, dès lors, disparu et l'article 413 précité a perdu de ce fait sa raison d'être.

La philosophie qui sous-tend l'article 413 du Code pénal s'inspire indiscutablement de la notion d'amour possessif, selon laquelle le partenaire est une possession exclusive. L'article 413 attribue à la fidélité conjugale une valeur supérieure à celle de l'intégrité physique de l'individu.

Il tolère la violence physique en vertu d'une valeur tenue pour supérieure. Aujourd'hui, grâce notamment aux actions menées en faveur des droits de l'homme, le droit individuel à l'intégrité physique prévaut sur l'obligation de fidélité conjugale.

L'on peut même affirmer que chacun a le droit de rompre une relation, à condition évidemment d'assumer les responsabilités qu'il a prises.

Niemand heeft echter het recht fysiek leed aan een partner op te leggen, louter omwille van een, zelfs tijdelijke, ontrouw aan een vroeger aangegane relatie.

Artikel 413 van het Strafwetboek beantwoordt niet meer aan de maatschappelijke relaties en waarden van de huidige samenleving en verdient in het kader van wetssoberheid te worden opgeheven.

Hugo COVELIERS.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 413 van het Strafwetboek wordt opgeheven.

Hugo COVELIERS.

Par contre, personne n'a le droit d'infliger une souffrance physique à son partenaire pour la simple raison que celui-ci a manqué, ne fût-ce qu'un moment, à l'engagement de fidélité qu'il avait contracté antérieurement.

L'article 413 du Code pénal n'est plus en harmonie ni avec l'évolution des relations sociales ni avec les valeurs de la société actuelle. Il y a lieu, dès lors, de l'abroger pour débarrasser la loi de ce qu'elle a de superflu.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 413 du Code pénal est abrogé.